

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 388 / 12.08.2024

Biroul permanent al Senatului

L. 467 / 21.08.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (b388/11.07.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3451/16.07.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D821/17.07.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, în scopul garantării pe viitor a unui proces electoral transparent, corect și eficient.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că modificarea legislației electorale cu mai puțin de un an înaintea desfășurării alegerilor nu este recomandată de **Codul bunelor practici în materie electorală** - Linii directoare și raport explicativ, adoptat de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni Plenare (**Veneția**, 18-19 octombrie 2002), document care evidențiază necesitatea stabilității unor reguli ale dreptului electoral, *„în special cele care reglementează sistemul electoral propriu-zis [s.n.], componența comisiilor electorale și constituirea teritorială a circumscriptiilor”*. Totodată, documentul menționat mai statuează că *„ar fi necesar a se evita, nu atât modificarea sistemelor de scrutin - ele pot fi întotdeauna îmbunătățite - ci modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (cel puțin un an) înainte de alegeri. Chiar în absența unei intenții de manipulare, modificările vor fi dictate de interesele iminente ale partidului politic”*.

Cu privire la **forța juridică a dispozițiilor Codului bunelor practici în materie electorală**, elaborat de Comisia de la Veneția, **Curtea Constituțională** a reținut, prin **Decizia nr. 51/2010**, că *„într-adevăr acest act nu are un caracter obligatoriu, însă recomandările sale constituie coordonate ale unui scrutin democratic, în raport cu care statele - care se caracterizează ca aparținând acestui tip de regim - își pot manifesta opțiunea liberă în materie electorală, cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului, în general, și a dreptului de a fi ales și de a alege, în special”*.

Totodată, prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a mai reținut că *„Dreptul la alegeri libere impune respectarea unor exigențe, între care și aceea a stabilității normelor juridice în domeniul electoral. Într-un plan mai larg, stabilitatea acestor norme constituie o expresie a principiului securității juridice, instituit, implicit, de art. 1 alin. (5) din Constituție”*.

5. La **titlu**, în vederea evitării repetării prepoziției „pentru”, sugerăm reformularea textului după cum urmează:

„LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”.

6. La **art. I pct. 2**, la textul propus pentru **art. 49 alin. (1) lit. h¹**), pentru un spor de rigoare redacțională, propunem ca sintagma „... procesul-verbal. Această rubrică va include: numele, prenumele” să fie redată sub forma „... procesul-verbal; această rubrică va include: numele, prenumele”.

Reiterăm această observație și pentru cazul similar de la **art. II pct. 3**, cu referire la textul propus pentru **art. 93 alin. (2) lit. j¹**).

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 836/09.08.2024

L. nr. 370/2004

M. Of. nr. 887/29 sep. 2004

Lege pentru alegerea Președintelui României

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 650/12 sep. 2011

Lege pentru alegerea Președintelui României

² modificări prin

L. nr. 76/2012

M. Of. nr. 365/30 mai 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind
Codul de procedură civilă

*modifică, la 1 septembrie 2012, art. 6 alin.
(6), art. 25 alin. (2), art. 47 alin. (11) și
(12), art. 68 alin. (2) și (3)*

Dispune republicarea cu renumerotare

³ modificări prin

O.U.G. nr. 44/2012

M. Of. nr. 606/23 aug. 2012

Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr.
76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010
privind Codul de procedură civilă

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2014*

aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012

⁴ modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind
Codul penal

*la data de 1 februarie 2014, modifică art.
15 alin. (3), art. 51 alin. (5), titlul cap. IV,
art. 55 lit. n) și r), art. 64;
introduce lit. r_1) la art. 55*

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

⁵ modificări prin

O.U.G. nr. 4/2013

M. Of. nr. 68/31 ian. 2013

Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012
pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul
de procedură civilă, precum și pentru modificarea și
completarea unor acte normative conexe

*prorogă termenul de intrare în vigoare a
Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie
2013*

aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
completări prin

⁶ modificări prin

L. nr. 214/2013

M. Of. nr. 388/28 iun. 2013

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru
punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de
procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea
unor acte normative conexe

*aprobă cu modificări și completări O.U.G.
nr. 4/2013*

⁷ modificări prin O.U.G. nr. 4/2014 M. Of. nr. 111/13 feb. 2014 modifică art. 7, art. 8, art. 10, art. 11, art. 32 alin. (2), art. 55 lit. e)
Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014
aprobată prin L. nr. 263/2021 M. Of. nr. 1060/4 nov. 2021

⁸ modificări prin O.U.G. nr. 45/2014 M. Of. nr. 475/27 iun. 2014 modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 5 alin. (1), art. 12 alin. (3), art. 17 alin. (1) lit. f), art. 21 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 32 alin. (2), art. 43 alin. (4), art. 44 alin. (4), art. 66 alin. (5), art. 70 alin. (5);
Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României
aprobată prin L. nr. 265/2021 M. Of. nr. 1065/8 nov. 2021
introduce lit. e) la art. 2 alin. (1), alin. (5_1) la art. 21, lit. b_1) la art. 24 alin. (4), alin. (3_1) la art. 27, alin. (4) și (5) la art. 45, alin. (5_1) și (5_2) la art. 66, alin. (3_1) la art. 67;
abrogă art. 10 alin. (2), art. 11;
sintagma "formațiuni politice reprezentate în Parlament" se înlocuiește cu "partide politice parlamentare"

Dispune republicarea cu renumerotare

⁹ modificări prin L. nr. 148/2019 M. Of. nr. 617/25 iul. 2019 modifică art. 4 alin. (2), art. 5 alin. (1), titlul secțiunii 1 de la cap. II, art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 21, art. 22 alin. (1), art. 23, art. 24, art. 27 alin. (1), art. 43 alin. (10), art. 44, art. 45 alin. (2), art. 46, art. 47, art. 48 alin. (1) lit. c), art. 49 alin. (5), art. 50 alin. (3), art. 55 lit. r_1), art. 56 alin. (1), art. 56 alin. (2) lit. a), art. 65, art. 66 alin. (5), art. 67, art. 70 alin. (1) și (2), art. 71, sintagma „copiile de pe listele electorale permanente” se înlocuiește cu sintagma „listele electorale permanente”, iar sintagma „tabele electorale” se înlocuiește cu sintagma „liste electorale suplimentare”, sintagma „tabelul prevăzut la art. 9 alin. (1)” se înlocuiește cu sintagma „lista electorală suplimentară”, iar sintagma „tabelul prevăzut la art. 9 alin. (2)” se înlocuiește cu sintagma „extrasul din listele electorale”, sintagma „Ministerul Administrației și Internelor” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Afacerilor Interne”, sintagma „pază înarmată” se înlocuiește cu sintagma „paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne”;
introduce alin. (6) la art. 1, art. 44_1, alin. (1_1) la art. 45, art. 45_1, art. 49_1, alin. (1_1) la art. 69;
abrogă art. 12, art. 51 alin. (5) și (6)

Dispune republicarea cu renumerotare

¹⁰ modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	<i>modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 2 alin. (2) și art. 23 alin. (2)-(4); introduce alin. (4_1)-(4_4) la art. 23, alin. (2_1) la art. 40 și alin. (2_1) și (2_2) la art. 67</i>
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019		
¹¹ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 418/2020	M. Of. nr. 612/13 iul. 2020	<i>sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 2 alin. (1) lit. e)</i>
	Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente		
¹² modificări prin	L. nr. 265/2021	M. Of. nr. 1065/8 nov. 2021	<i>aprobă O.U.G. nr. 45/2014</i>
	Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 45/2014 privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României		
¹³ completat prin	L. nr. 196/2022	M. Of. nr. 668/4 iul. 2022	<i>introduce alin. (2) la art. 28</i>
	Lege privind completarea art. 28 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României		
¹⁴ modificări prin	L. nr. 125/2024	M. Of. nr. 414/7 mai 2024	<i>modifică art. 5 alin. (1)</i>
	Lege pentru modificarea art. 5 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României		

L. nr. 208/2015

M. Of. nr. 553/24 iul. 2015

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

1 promulgată prin D. nr. 660/2015 M. Of. nr. 553/24 iul. 2015

Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

2 modificări prin L. nr. 288/2015 M. Of. nr. 866/19 nov. 2015

Lege privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

modifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit. a), art. 96 alin. (1) lit. a) b), f) și g); introduce alin. (1_1) și (1_2), alin. (2_1) la art. 95

3 rectificare M. Of. nr. 553/22 iul. 2016

RECTIFICARE

rectifică anexa nr. 2

4 modificări prin O.U.G. nr. 47/2016 M. Of. nr. 685/5 sep. 2016

Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

modifică art. 42 alin. (2)

aprobată cu modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018

5 modificări prin L. nr. 153/2017 M. Of. nr. 492/28 iun. 2017

Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

abrogă art. 101 alin. (10)

6 modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)

7 completat prin	O.U.G. nr. 29/2019	M. Of. nr. 358/8 mai 2019	introduce art. 22_1
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019		
8 modificări prin	L. nr. 148/2019	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	modifică art. 16 alin. (6), (8) și (9), art. 23, art. 42 alin. (2), art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (5), art. 103 alin. (1) lit. r), art. 120; introduce art. 9_1, art. 102_1 și art. 102_2, alin. (5) -(11) la art. 110
	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală		
	Dispune republicarea cu renumerotare		
9 modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	modifică art. 23 alin. (5) și (7) și art. 110 alin. (9)
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019		
10 modificări prin	O.U.G. nr. 26/2020	M. Of. nr. 118/14 feb. 2020	modifică art. 5 alin. (7), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. c), i) și j), art. 13 alin. (1), (6) și (9), art. 15 alin. (1), (2) și (3), art. 16, art. 17, art. 18 lit. d) și j), art. 42 alin. (5), art. 49 alin. (3), art. 51, art. 54 alin. (1)-(3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (1) și (2), art. 83, art. 84, art. 88, art. 93 alin. (2), art. 95 alin. (2), art. 98 lit. h), art. 99 alin. (1) și (2), art. 103 lit. q)-u), art. 109, art. 110 alin. (5), (8), și (9) și anexa nr. 1; introduce alin. (1_1) la art. 6, art. 6_1, art. 7_1, art. 7_2, alin. (1_1) la art. 8, alin. (11) la art. 11, art. 18_1, lit. f) la art. 24, alin. (12_1) la art. 52, alin. (8) la art. 54, art. 54_1, art. 54_2, alin. (1_1) la art. 58, alin. (2_1) la art. 59, alin. (1_1) la art. 62, alin. (3_1) la art. 63, art. 82_1, alin. (10_1) la art. 85, art. 92_1, art. 103_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 96 alin. (1) lit. a), art. 98 lit. t), art. 102_1 alin. (4) și art. 105-107
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate		
	ieșit din vigoare		
11 modificări prin	D.C.C. nr. 150/2020	M. Of. nr. 215/17 mar. 2020	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 26/2020 (termenul se împlinește la data de 30 aprilie 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție
	Decizia nr. 150 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate		

12 modificări prin	L. nr. 91/2020	M. Of. nr. 551/25 iun. 2020	<i>modifică art. 11 alin. (2) - (7), art. 13 alin. (1), (5) și (7), art. 15 alin. (1), art. 61 alin. (2), art. 68 alin. (1) - (3);</i> <i>abrogă art. 118 alin. (2)</i>
	Lege privind modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente		
13 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 418/2020	M. Of. nr. 612/13 iul. 2020	<i>sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 118 alin. (2)</i>
	Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente		
14 modificări prin	L. nr. 202/2020	M. Of. nr. 849/16 sep. 2020	<i>modifică art. 6 alin. (1), art. 11 alin. (3) și (4), art. 13 alin. (1), (5), (7) și (9), art. 15 alin. (1) și (5), art. 17, art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (3) lit. a) și alin. (5) și (6), art. 53 alin. (2), art. 54 alin. (1) - (3) și (5), art. 61 alin. (2) lit. a), art. 63 alin. (1) și (3), art. 68 alin. (3), art. 88, art. 102 alin. (1), art. 103 alin. (1) lit. b) - e) și q) - u), art. 113, modifică și înlocuiește anexa nr. 2;</i> <i>introduce alin. (1_1) la art. 6, alin. (1_1) la art. 15, art. 56_1, art. 82_1, art. 92_1, alin. (11_1) la art. 101, alin. (1_1) - (1_3) și alin. (10) - (16) la art. 102, art. 103_1, alin. (1_1) la art. 109, art. 109_1, art. 118_1;</i> <i>abrogă art. 42 alin. (6), art. 102_1 alin. (4)</i>
Dispune republicarea cu renumerotare			
15 modificări prin	L. nr. 156/2022	M. Of. nr. 515/25 mai 2022	<i>modifică art. 102 alin. (8) și (10);</i> <i>abrogă art. 102 alin. (3) și (11) - (15)</i>
	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente		
16 modificări prin	L. nr. 295/2022	M. Of. nr. 1072/7 nov. 2022	<i>modifică art. 52 alin. (14)</i>
	Lege pentru modificarea art. 52 alin. (14) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente		

Lege privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii
temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe
acestea